Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXVI. Ч. 37. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 17-го ЛЮТОГО 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 17, 1979 No. 37. VOL. LXXXVI.

ПОМЕР СЛ. П. ГЕНЕРАЛ ПАВЛО ШАНДРУК, КОЛИШНІЙ КОМАНДИР УНА

Сл. п. Генерального Штабу генерал-полковник Павло Шандрук

Трентон, Н. Дж. — У четвер, 15-го лютого, тут у шпиталі помер на 90-му році життя сл. п. Генерального Штабу генерал-полковник Павло Шандрук, колишній Головний Командир Української Національної Армії і колишній керівник ресорту військових справ уряду Української Народної Республіки в екзилі, член Наукового Товариства ім. Шевченка, почесний голова Б-ва кол. вояків 1 УД УНА, почесний голова Українського Вільного Козацтва, відзначений багатьма орденами заслуги, автор ряду праць і статтей на військові теми та визначний суспільно-громадський діяч.

Сл. п. Павло Шандрук народився 28-го лютого 1889-го року в Борсуках на Волині. У 1911-му році закінчив Історично-Філологічний Інститут у Ніжені.

Від 1911-го до 1917-го року служив у російській царській армії, закінчивши в 1913-му році Алексєєвську Військову Школу в Москві.

З початком Українських Визвольних Змагань у 1917-му році вступає до української армії, де в Запорізькому Корпусі та Третій (Залізній) Дивізії займає відповідальні командні пости. У 1919-му році був підвищений до ранґи генерала бриґади.

Після закінчення Визвольних Змагань від 1920-го до 1923-го року сл. п. ген. Павло Шандрук перебуває в таборах полонених на терені Польщі. Відтак включається у працю Уряду Української Народної Республіки, займаючи пост керівника ресорту військових справ.

Опісля, закінчивши польську Школу Старшин Генерального Штабу, служить у польській армії до 1939-го року, а потім перебуває в німецькому полоні до 1944-го року.

Наприкінці Другої світової війни сл. п. ген. Павло Шандрук бере активну участь у формуванні Української Національної Армії, стаючи її Головним Командиром в березні 1945-го року, а також в той же час (від березня до травня того ж року) займає пост голови Українського Національного Комітету.

Відтак знову включається в діяльність Уряду Української Народної Республіки в екзилі на пості керівника ресорту військових справ.

Згодом переїжджає із Західньої Европи до ЗСА, замешкуючи у Трентоні, Ню Джерзі, де і помер у четвер, 15-го лютого ц. р.

УККА ЗАКЛИКАЄ ДО УЧАСТИ В ПОХОРОНАХ

Ню Йорк, Н. Й. — Український Конгресовий Комітет Америки висловлює глибоке співчуття родині з приводу смерти сл. п. генерал-полковника Павла Шандрука і просить українську зорганізовану громаду до численної участи в похоронах.

Нове видання УНІГУ

Кембрідж, Масс. (ФКУ). — Заходами Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету появилась друком нова англомовна публікація: „The Cossack Administration of the Hetmanate". Ця монументальна 800-сторінкова праця є вислідом пильних, понад десятилітніх наукових дослідів її автора — Юрія Гаєцького. Це вперше зібрано в двотомовій книзі об'ємистий опис десяти головних полків, як також й інших військових формацій, що творили тодішню українську державу.

Згадана праця має подвійне значення. Поруч її вартости у поданні вичерпного нарису структури української козацької держави, є вона теж багатим джерелом генеалогічних відомостей. Ю. Гаєцький подає понад три тисячі імен полковників, сотників, обозних та інших особистостей козацької старшини. Ясно складений індекс уможливлює знайти без труду предків родин Антоновичів, Бутовичів, Данилевичів, Данилових, Гаєвських, Михайлових, Панкевичів, Скориків, Турчинів, Федорових, Филипових, Яремів, Юркевичів і багато соток інших родів, яких козацьке „коріння" можна відкрити в цих томах.

МЕХІКАНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ КРИТИКУЄ ПОЛІТИКУ ЗСА

Мехіко Ситі. — У середу, 14-го лютого, президент Джіммі Картер прибув сюди на триденні відвідини і наради з мехіканським президентом Хозе Лопезом Портільйом, який вже під час привітальної церемонії на летовищі, а відтак в час офіційного полуденку гостро скритикував політику теперішнього американського уряду відносно Мехіко, твердячи, що Вашінґтон не завжди трактує свого південного сусіда як рівного собі партнера, як теж частими змінами своєї політики викликає „недовір'я та непотрібні затурбовання".

Зазначуючи, що сусідам тяжко співпрацювати в такій атмосфері, президент Лопез Портільйо закликав уряд ЗСА змінити своє дотеперішнє наставлення відносно Мехіко.

Хоча Лопез Портільйо не входив у подробиці, то коментатори зазначують, що мехіканський уряд невдоволений фактом, що 14 місяців тому президент Картер і секретар енерґетики Джеймс Шлесінджер уневажнили контракт з мехіканськими продуцентами природного газу щодо закупівлі цього роду пального, бо вважали, що ціни надто високі. Але тепер, коли ЗСА потребують газ і нафтову ропу, з уваги на припинення імпортів нафти з Ірану, президент Картер особисто прибуває до Мехіко, стараючись „наладнати відносини", зокрема в час, коли в Мехіко відкрили нові і дуже багаті поклади нафти і газу — нарікають члени мехіканського уряду та коментатори мехіканських засобів масової інформації.

Мехіканські власті теж не є вдоволені підходом уряду ЗСА до розв'язки проблеми „нелеґальних" мехіканських імігрантів в Америці.

Однак, не зважаючи на гостру критику з боку президента Лопеза Портілья, він і президент Картер того і наступного дня відбули кількагодинні наради, під час яких обговорювали не тільки мехікансько-американські відносини, але ряд міжнародних справ, наприклад, кризу в Ірані, відносини ЗСА із Совєтським Союзом і комуністичним Китаєм, дальший конфлікт на Близькому Сході, напружену ситуацію в південній Африці, війну між В'єтнамом і Камбоджею та інші питання.

Амбасадор ЗСА інформує Ґромика про візиту Тенґ Гсіао-пінґа в ЗСА

Москва. — Амбасадор З'єднаних Стейтів Америки до Совєтського Союзу Малколм Тун відбув у середу, 14-го лютого ц. р., довшу розмову з міністром закордонних справ СССР Андреєм Ґромиком і поінформував його про недавню візиту в ЗСА заступника прем'єра Китайської Народної Республіки Тенґ Гсіао-пінґа.

Речник амбасади ЗСА заявив, що під час 45-хвилинної розмови, яка відбулася на бажання Малколма Туна, порушено також інші справи міжнародної політики і американсько-совєтських відносин. Тун детально інформував Ґромика також про напад лівих екстремістів на американську амбасаду в Теґрані і вбивство американського амбасадора Адолфа Дабса в Афганістані.

Ізраїль нарушує права палестинських арабів — звітує Державний департамент

Вашінґтон. — Здаючи свої річні звіти Конґресові про стан прав людини в понад 100 країнах світу, Державний департамент в одному з них повідомив, що хоча їзраїльський уряд строго глядить дотримання цих прав на своїй власній території, то існують часті випадки порушення деяких прав на окупованих Ізраїлем землях на західньому березі ріки Йордан і біля міста Ґази, тобто на територіях, де живе 1,1 мільйона палестинських арабів.

Державний департамент зазначив, що є докази, що ізраїльські поліційні і військові чинники часами застосовують тортури під час допитів палестинців, яких придержано з уваги на підозріння їхньої участи в терористичних акціях, але додав, що немає підстав на твердження палестинських провідників, що такі тортури — „це систематичне явище". Проте, у своєму звіті Державний департамент твердить, що на окупованих землях ізраїльські чинники нарушують ряд інших прав палестинського населення.

Згідно із законом Державний департамент зобов'язаний в кінці кожного січня здати Конґресові звіт про стан прав людини в понад 100 державах. Звіти про всі інші країни будуть оприлюднені в кінці цього тижня, але звіт про Ізраїль передано деяким американським газетам, включно з „Ню Йорк Таймсом" раніше, бо вже в середу, 7-го лютого, „з уваги на велике зацікавлення читачів", — зазначує згаданий нюйоркський щоденник.

Ізраїльський уряд категорично заперечив звіт Державного департаменту, заявляючи, що не було жадних випадків тортур і звернувся із закликом юристів із різних країн світу, американських законодавців і представників інших країн прибути до Ізраїля на перевірку ситуації.

Прем'єр Тайланду плянує поїздку до Москви

Банґкок, Тайланд. — Прем'єр-міністер Тайланду, Кріанґсак Чамананд, який недавно відвідав ЗСА та одержав запевнення підтримки й допомоги від президента Джіммі Картера, плянує відвідати Москву та відбути розмови зі совєтськими лідерами. Подорож заплянована на 14-го березня ц. р

Відвідини Кріанґсаком ЗСА й СССР спричинені нестабільною ситуацією в Південносхідній Азії в наслідок інвазії в'єтнамців на Камбоджу та досі існуючі сутички поміж військами нового режиму й залишками з'єднань поваленого уряду Поль Пота. Крім цього існує загроза конфлікту поміж В'єтнамом і Китайською Народною Республікою.

Уряд Кріанґсака старається затримати повну невтральність у цій вибуховій ситуації, хоча Тайланд граничить з тепер в'єтнамцями опанованою Камбоджею. Маючи це на увазі, Кріанґсак, заявив, що Тайланд бажає втримувати приязні відносини з усіми сусідніми країнами та з потугами, які їх підтримують.

СОВЄТСЬКІ „ДОРАДНИКИ" ПРИЧЕТНІ ДО ВБИВСТВА АМБАСАДОРА ДОБСА

Вашінґтон. — Уряд ЗСА, ствердивши причетність совєтських дорадників до вбивства амбасадора ЗСА в Афганістані Адольфа Добса, передав гострий протест урядові СССР на руки амбасадора Анатолія Добриніна.

Як уже інформовано, амбасадора Добса схопили в Кабулі чотири мусулманські терористи і забарикадувались в одному із столичних готелів, вимагаючи від прокомуністичного режиму Афганістану звільнення з ув'язнення кількох релігійних провідників. Готель негайно обступила поліція, серед якої були чотири совєтські „дорадники" включно зі старшиною військової гвардії совєтської амбасади. Не зважаючи на перестороги і прохання членів американської амбасади, щоб пертрактувати з терористами з уваги на загрозу життя Добса, поліція почала обстріл кімнати, в якій замкнулись терористи і, взявши її штурмом, знайшла прострілене в голову й серце тіло Добса. Члени американської амбасади твердять, що совєтські „дорадники" доставили зброю поліціянтам та давали їм вказівки, іґноруючи прохання американців.

В середу, 14-го лютого, заступник державного секретаря ЗСА Воррен Крістофер викликав амбасадора Добриніна та зложив на його руки гострий протест проти причетности совєтських „дорадників" у вбивстві Добса, висловлюючи „обурення уряду ЗСА" та вимагаючи „повного звіту" від совєтського уряду. Раніше цього дня Державний департамент рівнож вислав гострий протест урядові Афганістану з такою ж вимогою вияснення обставин вбивства американського амбасадора. Досі невідомо чиї кулі вбили його.

Добс, якому було 58 років, це довголітній працівник Закордонної Служби ЗСА і Державного департаменту. Він був призначений на пост амбасадора ЗСА в Афганістані минулого року після збройного перевороту, під час якого просовєтські елементи вбили президента Мохаммеда Дауда Хана і встановили теперішній режим під проводом прем'єр-міністра Нура Мохаммеда Таракі.

Добс — це п'ятий американський амбасадор, якого вбито за останніх 10 років.

У цей сам час уряд ЗСА рівнож ствердив, що Совєтський Союз є співвідповідальний за напад лівих іранських терористів на американську амбасаду в Теґрані та висловив гострий протест в цій справі.

В'єтнам знову обвинувачує китайців в аґресії

Гонґ Конґ. — Речники в'єтнамського уряду знову обвинувачують в аґресії Китайську Народну Республіку кажучи, що китайське командування переводить систематичні рейди на в'єтнамську територію, а китайські військові з'єднання обстрілюють цивільні поселення та розбудовують укріплення, приготовляючись тим самим до відкритої аґресії. Деякі китайські частини заглиблюються на 5 і більше миль у в'єтнамську територію і це, на думку урядових речників, створює дуже серйозну ситуацію, яка може допровадити до більших військових зударів між обидвома країнами, а то й до справжньої війни між ними.

Як відомо, після відкритої інвазії В'єтнаму на сусідню Камбоджу, уряд якої користувався підтримкою Пекіну, на китайсько-в'єтнамському кордоні розпочалась не тільки концентрація великих військових частин з обох сторін, але дійшло вже до чисельних зударів між вояками і повітряних боїв на китайській території.

У зв'язку з новими випадками і стріляниною на китайсько-в'єтнамському кордоні, уряд В'єтнаму звернувся до „заприязнених" держав з проханням поробити усі зусилля, щоб не допустити до відкритої аґресії Китайської Народної Республіки на „мирний" В'єтнам, хоч, як відмічують політичні спостерігачі, кожний знає, що В'єтнам перший розпочав воєнні дії супроти Камбоджі, знаючи у яких відносинах Камбоджа перебувала з Китаєм.

Міністерство закордонних справ В'єтнаму звертає увагу „заприязненим", в першу чергу комуністичним державам світу, на небезпеку збільшення військових контиґентів Китаю у провінції Сінкіянґ і на військові „провокації" китайців супроти в'єтнамського народу. Заяву міністерства передало в'єтнамське радіо й інші засоби масової інформації, вказуючи на 17 добре озброєних китайських дивізій скупчених на кордоні.

Помер Е. Кардель, ідеолог юґославського комунізму

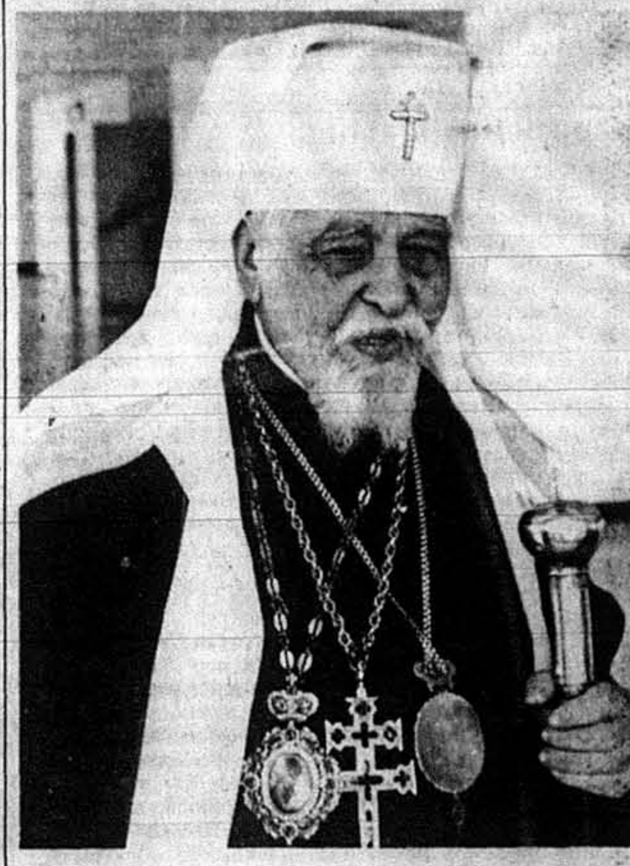
Беоґрад, Юґославія. — У суботу, 10-го лютого, в одній із лічниць Любляни помер на 69-му році життя головний ідеолог юґославського комунізму та особистий приятель президента Тіта, Едвард Кардель. Він хворів на недугу пістряка легенів і останні дні перед смертю був в комі.

Е. Кардель — словінець, уродженець Любляни, був активним в комуністичному русі від 16 року життя. В 1934 році він запізнав Йосипа Броза-Тіта і, ставши його особистим приятелем, пройшов з ним усі етапи розвитку юґославського комунізму. Він був творцем концепції т. зв. „соціялістичного самоуправління", тобто децентралізації влади, що насправді в дійсності не існує. Він був рівнож дав ідеологічне оформлення концепції невтральности Юґославії поміж Заходом і Сходом після розходжень Тіта з Москвою в 1948 році. Кардель був членом т. зв. „колеґіяльної президентури" — дев'ятичленного тіла, яке мало б перебрати правління Юґославії після смерти Тіта. В часи різних ідеологічних розходжень, які привели до упадку його колишніх приятелів Мілована Джіласа і Александра Ранковіча, Кардель завжди втішався повним довір'ям Тіта.

Тіто, який відбув подорож по Близькому Сході, повернувся до Беоґраду, віддав останню пошану своєму колишньому приятелеві, але в похоронах, що відбулись у вівторок, 13-го лютого, не взяв участи. Американську делеґацію очолював Аверелл Гарріман.

У середу, 14-го лютого, Гарріман відбув зустріч з Тітом у місті Спліт на побережжі Адріятицького моря. В розмовах рівнож взяли участь амбасадор ЗСА Лоренс Іґлсон і міністер закордонних справ Юґославії Йосіп Врговец.

НА МНОГАЯ ЛІТА, ВЛАДИКО!

ЙОГО СВЯТІСТЬ ПАТРІЯРХ ПОМІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ, БЛАЖЕННІШИЙ ОТЕЦЬ ЙОСИФ, ЯКОМУ 17-го ЛЮТОГО 1979 Р. СПОВНЯЄТЬСЯ 87 РОКІВ ЖИТТЯ.

Товариство за Патріярхальний Устрій УКЦеркви звернулося до Папи

Ню Йорк. — Крайова Управа Товариства за Патріярхальний Устрій УКЦеркви вислала, 9-го лютого цього року, листа до Папи Івана Павла II, в якому прохає Голову Вселенської Церкви устійнити з „Головою Помісної нашої Церкви, Їх Блаженством Отцем Йосифом Сліпим справу наслідника на митрополичому престолі" УКЦеркви в ЗСА, який є вакантний від смерти св. п. Митрополита Йосифа Шмондюка, що помер 25-го грудня минулого року.

У листі, якого підписали члени Управи Товариства — Василь Качмар, голова, Микола Галів, секретар і Ярослав Пастушенко, скарбник — висловлено теж вдячність за те, що Папа у своїй різдвяній привітальній промові „урбі ет орбі" — до цілого світу — підтримав на дусі теж й український народ, „який у царстві сатани — в СССР — змагається за Христа і Його Церкву", промовляючи „до українців у цілому світі, а зокрема в Україні, нашою рідною українською мовою".

У листі, крім цього, проситься Папу взяти до уваги потребу збереження історичних прав Української Помісної Католицької Церкви.

Крайова Управа Товариства уважає, що в справі номінації на митрополичий престіл УКЦ у Філядельфії також інші компетентні чинники й миряни можуть висловитися в листах до Ватикану у цей же спосіб, як це вона зробила у своєму листі.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ЩЕ В СПРАВІ ПОТУРБУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ДЕМОНСТРАНТІВ

Ню Йорк, Н. Й. — Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій — Метрополітальний Відділ УККА і Підготовчий Комітет Всеукраїнської Маніфестації, яка відбулась в рамках III Конґресу СКВУ інформують, що 26-го лютого ц. р. кінчиться реченець вношення скарг за потурбування поліцією українських демонстрантів. Усі особи, які це плянують скласти зізнання чи внести скарги повинні негайно це зробити у своїх адвокатів, або зголоситися в адвокатському бюрі Флис і Лозинський при 98 — 2-га евеню, тел. 254-2260.

В ІНСТИТУТІ БАЛЧА ВІДКРИЛАСЬ ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКОГО МИСТЦЯ

Філядельфія, Па. — У четвер, 15-го лютого, тут у приміщеннях Інституту Балча відкрилась виставка Франка Височанського, сина українських еміґрантів, які поселились у районі твердого вугілля стейту Пенсильвенія. Батько Височанського, Йосип, який працював як вуглекоп, згинув в 1936 році, коли завалилась копальня, в якій він працював.

Тематикою картин і скульптур Ф. Височанського є життя вуглекопів у Пенсильвенії. Виставка у двох Ґалеріях Інституту рівнож включає знаряддя вуглекопів з XIX і ранніх років XX сторіч.

Інститут Балча міститься при 18 7-ма вулиця південь. Крім виставки праць Ф. Височанського, яка триватиме до кінця березня, відвідувачі можуть оглянути постійну виставку під заг. „Американський калейдоскоп".

КАНАДСЬКИЙ ГЕОГРАФІЧНИЙ ЖУРНАЛ ПРО УКРАЇНСЬКІ ПОСЕЛЕННЯ В КАНАДІ

Вінніпеґ, Канада (КУК). — Престижевий двомісячник Королівського Канадського Географічного Товариства „Канадієн Джеоґрафік" в числі за жовтень-листопад 1978 помістив статтю Вінніпезького Університету Джона С. Леґра про „Українську Присутність на Преріях".

Автор статті присвятив головну увагу структурі будинків українських поселенців, які осіли на преріях західніх провінцій Канади, почавши від простої землянки й одно-сімейної хати до архітектури традиційних і модернізованих українських церков, які по сьогодні надають характеру окремішности українським поселенням в Канаді.

Стаття є багато ілюстрована численними фотознімками частину яких редакція журналу одержала з архівів Централі КУК.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАҐУЄ КОЛЕҐІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Коленська, Володимир Косик (тепер виконуючий обов'язки голови Колеґії), Володимир Левенець, Зенон Снилик, Василь Тершаковець і Євген Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 85 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Загроза нової війни

Світова преса й інші засоби масової інформації з чимраз більшою тривогою інформують світову громадкість про розвиток подій на китайсько-в'єтнамському кордоні, про зосередження там великої кількости війська і військового виряду, включно з тяжкими бомбардувальниками, новітніми ракетами різного засягу, модерними джетовими літаками совєтського виробу МІГ-21 та багато іншої зброї. Більше того: говориться вже навіть про відкриті сутички між поодинокими військовими з'єднаннями В'єтнаму і Китайської Народної Республіки. На думку численних політичних аналітиків, КНР хоче відплатитись комуністичному В'єтнамові за його надто відважну інвазію Камбоджі, уряд якої був під протекторатом Пекіну, а також за велику прив'язаність в'єтнамських диктаторів до Совєтського Союзу, впливи якого, зокрема на азійському й африканському континентах китайські керівники гостро поборюють, називаючи їх ,,соціял-імперіялізмом'', за допомогою якого СССР бажає поширити свою гегемонію на інші країни світу.

Треба відмітити, що до справи китайсько-в'єтнамського конфлікту, який може розгорітися у справжню гарячу війну, посередньо вмішуються інші держави світу, зокрема уряд З'єднаних Стейтів Америки, який зацікавлений якнайскорішим полагодженням спору, та комуно-московські імперіялісти, що переслідують свої власні цілі. Замість мирної ініціятиви і успокоюючого впливу на в'єтнамських авантурників, вони вислали свою воєнну фльоту на води Китаю і В'єтнаму, щоб продемонструвати свою військову могутність з метою пресії на Китай, з яким їм, сьогодні чи завтра, треба буде розрахуватись при допомозі зброї. Совєтська фльота, згідно з твердженням військових спеціялістів, викликає протилежні до мирних ініціятив наслідки.

Сьогодні Китайська Народна Республіка ще не готова до війни і ледве чи вона розпічне воєнні дії, якщо до цього не спровокує її В'єтнам, маріонетка Совєтського Союзу. З цим аргументом, між іншим, погоджується більшість політичних спостерігачів і знавців китайської проблематики. Нові керівники Китаю на чолі з головою китайської Комуністичної партії Гуа Куо-фенгом щойно закінчили успішно 1978 рік великим кроком вперед і започаткуванням довгого походу на шляху до модерназації країни. Після широкої дипломатичної офензиви, що її започаткував Гуа своєю поїздкою до Румунії, Югославії і Ірану, а також пізнішої подорожі його заступника Тенг Гсіао-пінга до Бурми, Японії, Сіяму, Сінгапуру та в кінці до З'єднаних Стейтів Америки, з якими КНР недавно відновила дипломатичні зв'язки, і великого кроку вперед на відтинку господарського життя, постає сумнів, чи вони захотіли б ризикувати новою війною у теперішній ситуації, знаючи наперед, що такої війни бажає собі їхній найбільший противник у сьогоднішньому світі — Совєтський Союз, який, мабуть, є інспіратором інвазії в'єтнамських військ на Камбоджу та можливо і теперішніх сутичок на китайсько-в'єтнамському кордоні.

Впливова газета в Гонг Конгу ,,Фар Істерн Економік Рев'ю'', коментуючи теперішню ситуацію, яка заіснувала на в'єтнамсько-китайському кордоні твердить, що теперішнє керівництво в Пекіні радше дивиться за новими можливостями приязні за кордоном, як новими авантурницькими війнами, які до решти могли б знищити господарську, а тим самим і військову розбудову, започатковану ними недавно. Очевидно, вони свідомі того, що становище їхнє, після визнання Китаю Америкою, радикально змінюється і то якраз у їхню користь, бо цей дипломатичний крок ЗСА означає не тільки фінансову підтримку для КНР, але також удар по азійських інтригах Москви, на що так довго чекали у Пекіні.

У заключенні можна сказати, що загроза нової війни між В'єтнамом і Китаєм існує, але війна не розпічнеться, якщо комуно-московські диктатори до цієї гри не вмішаються, зрештою вони напевно свідомі небезпек, які загрожують їхній імперії.

Панас Феденко

ЧИЯ ВИНА?

[3]

Сталін, ненависник жидів, як свідчить його дочка Светлана, послідовно відсунув комуністів жидівського роду від влади, соратників'' Леніна — Зінов'єва, Каменєва, Радека та інших знищив.

Після Другої світової війни юдофобія (не пишу ,,антисемітизм'', бо й араби — семіти) і репресії проти жидів, включно з комуністами, ще дужче поширилися в СССР і в країнах-сателітах під кличем боротьби проти ,,сіонізму''. Сталін і його наступники добре знають, що жиди в цілому світі мають надії на державу Ізраїль, проголошену 1948 року. Знають жиди також, як Москва дозволила німецькому війську знищити невільників Варшавського гетто, що виступили збройно проти своїх гнобителів в 1944 році. Сталін заборонив англійським та американським аеромашинам привезти зброю повстанцям Варшави. Таким чином, два диктаторські уряди — берлінський і московський — діяли згідно для фізичного знищення жидівської людяности. Хоч від червня 1941 року Німеччина і СССР були в війні між собою.

Можна поставити питання: чи могли і хотіли уряди західніх великодержав врятувати від смерти жидівську людність в тих країнах, що опинилися під владою Гітлера? На це дає відповідь книжка ,,Змова мовчання'', що недавно вийшла в Єрусалимі. Автор Бен-Еллісар, директор державної канцелярії в уряді Беґіна, доводить на основі документів, що провідники різних держав могли б не допустити знищення жидів під режимом Гітлера. Але ці політики з різних причин не допомогли жидівській людності, залишили жидів на поталу німецького фюрера.

Бен-Еліссар пише, що перед війною 1939 року Гітлер плянував виселити 400 тисяч жидів із Німеччини. Він хотів тільки заграбати їхнє майно. В Берліні проєктовано виселити жидів на острів Мадагаскар, що лежить на схід від Африки. Мадагаскар був колонією Франції, але паризький уряд не дав згоди оселити там німецьких жидів. Ще після поразки Франції у війні з Німеччиною 1940 року Гітлер міркував, що він виселить жидів на Мадагаскар, коли закінчить війну перемогою над противниками.

Перед 1939 роком уряди Великобританії, Америки й Канади не приймали до себе жидів із Німеччини: адже ж ті еміґранти прийшли б без грошей, голі й босі. Вони збільшили б число безробітних у цих країнах. Коли Гітлер прилучив Австрію до Райху в квітні 1938 року, то австрійські жиди тікали від небезпеки в інші країни: в Чехо-Словаччину, Угорщину, Югославію, Італію, Швайцарію, Францію, Люксембург. Але адміністрація цих країн висилала цих втікачів до Німеччини, де їх ждала поліція в концентраційних таборах, як нових громадян Німецького Райху...

Таким чином, байдужість урядів вільних країн до недолі жидівської людности під режимом свастики дала Гітлерові нагоду вчинити смертельну розправу над ,,нижчою расою'' всюди там, куди сягало військо німецького фюрера. Це ілюстрація того, що французи називають ,,egoisme sacre'' святий егоїзм) у міжнародній політиці: інтереси (реальні чи уявлені) своєї країни диктують політику урядам. Арґументи гуманности, співчуття до пригноблених і загрожених, ,,чужих'', відходять набік.

Тут можемо згадати катастрофи з недавнього минулого, що знищили мільйони українського народу: голод 1921-1922 року, 1932 1933 і 1946-1947. Коли АРА (Американська Допомогова Комісія), що діяла в Москві від осени 1921 року, хотіла поширити свою діяльність на Україну, де щодня умирали тисячі людей від голоду), то Ленін сказав, щоб АРА зосередили свою допомогу голодним в Росії, головно на Поволжі. Про це писав американський професор Г. Г. Фішер у книзі: ,,Голод в Совєтській Росії'' (H.H. Fisher, The Famine in the Soviet Russia, Ню Йорк, 1927 рік, ст. 248)

Вождь большевизму допоміг умерти мільйонам людности в Україні. Наприклад, рр. 1921-1922 р. в місті Херсоні вимерло 85 відсотків мешканців: ,,Голод в Україні'' (La famine en Ukraine, Женева, 1922 рік). Виморювання людности України голодом комуністичний режим старався скрити перед світом. Голодову катастрофу відкрили представники західніх допомогових організацій: АРА, Комітету допомоги голодним Ф. Нансена в Женеві та інші. Ці організації почали свою роботу в Україні тільки в 1922 році, коли вже на могилах замучених голодом зазеленіла трава.

Голодову смерть мільйонів, переважно селян, в Україні 1932-1933 року Кремль умів заховати від очей західніх журналістів і дипломатів. Совєтська історична наука зовсім не згадує про цей ,,Український голокост''. Коли голова французького парляменту Едуард Ерріо (Herriot) проїздив Україною в 1933 році в час голоду, то трупи жертв голодної смерти совєтська адміністрація звеліла прибрати з вулиць міст і зі станцій залізниць. Високому гостеві з Парижа показували тільки ,,велике й

(Закінчення на стор. 4)

Іван Овечко

ЛИЦЕМ ДО ДОЛЯРА!

Хай читачі не лякаються цього ,,крамольного'' заголовка статті, бо маю на меті тут не пропаґувати якогось поклоніння перед богом-доляром, а лише звернути увагу на нашу помилкову ,,філософію'' супроти того доляра. Як ото гаслом ,,Лицем до молоді'' ми намагаємось звернути більше уваги молоді, бож вона, та молодь, — наше майбутнє, так і щодо доляра — ,,Лицем до доляра!'', бож доляр — основа, фундамент, без якого ніякої будови не побудуєш.

Ми всі хочемо бути ідеалістами, а в долярові часто вбачаємо якогось ворога. Таврують доляр і всякі гроші наші письменники і поети, а в той же час кожен із них плаче за тим ,,клятим доляром'', щоб бодай власним коштом видати свою збірку творів. З амвонів засуджуємо доляр-матерію, а з тим же амвонів апелюємо, щоб люди жертвували доляри. Політичні діячі говорять і пишуть лише про ,,дух, що рве до бою'', а в той же час звідусіль очікують тих ,,клятих зелених''. Проти тих ,,зелених'' створюємо якийсь культ ненависти і погорди, а без них не в силі реалізувати будь-якої найідеалістичної програми-завдання. І коли якийсь трудівник на національному полі вкладає свій час, своє знання і свій талант, ми його похвалимо іноді кількома рядками в пресі, зате за сотню, дві чи тисячу долярів пожертви ще й фото жертводавця вміщуємо, хоч знову ж таки нарікаємо: бач, людина нічого не робила, а дала гроші — його зразу ж і величають. І таких контрастових фактів багато в нашій щоденній дійсності. З другого боку, плачемо за грішми, а з другого — створюємо культ відрази до доляра.

Не так воно в жидів... Не так мало б бути і в нас.

Ми слушно протиставимось марксистському вченню, що ,,добробут визначає свідомість'' — навпаки, наша свідомість мусіла б не тільки ,,визначити'', а й сприяти нашому добробутові. А яка в нас свідомість щодо цього? У нас уже так заведено, що почванитися нашим безгрішшям кожен із нас вважає мало не за геройство, у всякому випадку за пристойність, а ось похвалитися грошем — ,,не випадає'', ,,не годиться'', на такого будуть дивитися як на дивака. Не з респектом до його здобутку, до його успіху, а з якимсь незрозумілим застереженням — мовляв, бач який, доробився... Ми повертаємось спиною до такого ,,заробітчана'', згадуємо про нього лише тоді, коли нам потрібні гроші — тоді повертаємось до нього лицем. А він? Відчуваючи, що те наше ,,лице'' не стільки до нього, як до людини певних якостей і вміння, а лише до його доляра, — він теж повертається до нас, тобто до наших національних потреб, що вимагають грошей, спиною. Створюється зачароване коло і тільки в рідких випадках є певна гармонія щодо взаємних стосунків поміж нами, що чванимось безгрішшям, і тими, що промовчують, що мають того доляра подостатком.

Про економічну базу української еміґрації говориться і пишеться багато. І це добре. Зле тільки те, що наголос майже виключно робиться на суспільну економічну базу, на кооперативну лише, а про приватну економічну ділянку кожного з нас промовчується або, принаймні, не береться до уваги настільки, щоб кожний український бизнесмен почув себе підтриманим бодай морально в його зусиллях доробитися до гроша. А яка нам, спільноті, з того користь, що він доробляється чи доробився? — кажемо ми. Ось у тому то й заковика: якщо той, що доробився (а ще більше, коли він у процесі ,,дороблення''), відчуває прихильність до його здібностей з боку громадян і кожного з нас, він майже завжди буде не тільки лицем до доляра, а й повернеться лицем до наших національних, громадських, культурних, наукових і церковних потреб.

Звичайно, не всім ,,доробкевичам'' залежить на тому нашому відношенню до них — багато з них ніколи не повернуться лицем до наших потреб, вони навіть раді, що й ми до них спиною. Не всі й ті жиди, що стоять лицем до доляра, стоять лицем до жидівської справи. Але це не мусить нас розчарувати. Не хочу тут пропаґувати ,,культ доляра'' або ,,поклоніння'' перед ним. Хочу лише пригадати, що культ відрази до доляра, культ нашого безгрішшя також шкідлива річ. Також всякого роду визвольні акції безгрішшям годі перевести в життя. Тому мусимо змінити наше щоденне наставлення і плекання респект і повагу до тих, що через свою здібність доробляються до гроша. А якщо багато з них стоять, як нам здається, лицем лише до доляра, то шукаймо вину також в нас самих, що не вміємо їх повернути лицем до наших загальних проблем.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО УКРАЇНСЬКУ КНИЖКУ І ПРЕСУ

В часописі ,,Свобода" з дня 8-го лютого ц. р. появилася дуже цікава та цінна стаття о. Миколи Угорчака п. н. ,,Дещо про забуту українську книжку".

Я сама багато довідалася з тієї статті про значення книжки взагалі, а про значення української книжки для нас, українців, зокрема.

Автор статті так влучно подав декілька цитат із писань та висловів людей світової слави, які виявили свої погляди на вагу, значення та важливість книжки для людства. Я хочу подякувати Всечесному о. Миколі Угорчакові за цю розумну і дуже актуальну статтю. На мою думку, ця стаття повинна бути прочитана та продискутована в кожній українській родині.

Ця стаття навчить і насторожить не одну молоду людину, головно тих осіб, які занедбали навчитися поправно та плинно читати книжки й часописи в українській мові. Може ще тепер цей стан поправлять, бо поправити завжди можна, якщо людина хоче.

Я сама застановилася над словами о. Угорчака. Все це передумала і ствердила, що я багато завдячую своїм батькам, які приносили братам і мені десятки українських казок та оповідань. Спочатку ми не радо бралися до української книжки, але згодом перебрали охоту від батьків, які самі багато читали, та справді полюбили українську книжку.

Я бажаю, щоб всі мої подруги і друзі також читали рідну українську книжку та пресу, зростаючи в любові до рідного для збереження української ідентичности тепер і на майбутнє.

Єлисавета Сидор-Чарторийська

ЄПИСКОП БОГАЧЕВСЬКИЙ — МИТРОПОЛИТ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Мають рацію панове інж. Володимир Богачевський, Олександер Фединський, Степан Гробельський та інші читачі і ті, що до мене пишуть, що в 1919 році парохом Перемишля був о. Константин Богачевський, пізніший митрополит у Філядельфії.

У моїй інформації, яка появилася в ,,Свободі" з 23 грудня м.р., зайшла помилка тому, що в тексті я написав лише "єпископ і митрополит у Філядельфії", а редакція помилково вставила прізвище пізнішого митрополита Амвросія Сенишина.

Інж. Степан Куропась

З НАШИХ БУДНІВ

ЧЕТВЕРТА СТІНА

Якщо такий великий учений, як проф. Юрій Шевельов написав у журналі ,,Сучасність'', що четвертою стіною нашої екзильної хати мусить бути економіка, а інший визначний учений, пластун-кібернетик, д-р Атанас Фіґоль, потвердив у ,,Свободі'' ці знаменні його слова, — то чого, властиво, автор цих рядків ламається, так би мовити, у відкриті двері і піднімає свій голос у справах, на яких він хіба стільки визнається, що вовк на звіздах?..

Забираючи слово в діялозі з самим собою, мушу на вступі заявити, що трохи воно так, а трохи і не так. Поперше, в Українській Торговельній Школі у Львові викладав нам економіку і кооперацію такий блискучий знавець цих предметів, як сл. п. д-р Ілля Витанович, і якесь, рахувати, знання таки поклав у наші голови. Покійний професор, пригадую, вже тоді підкресляв у своїх лекціях, що в нашій Галилеї забагато поетів і революціонерів, а замало економістів і господарників. (Тут хочу додати, що по поетах можна було безпечно ,,переїхатись'', але зачіпатися з революціонерами — ой, не дуже безпечно !..).

З того часу гайнуло майже півсторіччя, а з того близько три десятки років приходиться нам тяжко ,,страждати'' на еміґрації, а в будівництві екзильної рідної хати далі покутує той самий ,,фелер'': бракує міцної четвертої стіни — економічної. Правда: вже покладені підвалини, або фундамент під цю четверту стіну, — як писав д-р Атанас Фіґоль в ,,Свободі'' з 31-го серпня 1978 року. А ці підвалини поклали ,,...давні кооперативні діячі у формі розбудови мережі кредитових кооператив і приватні купці-підприємці у формі розбудови мережі кредитових кооператив і приватні купці-підприємці у формі клюбів українських професіоналістів та бизнесменів''.

Нехай же не погнівається на мене шановний автор статті, якщо я зверну йому увагу, що згадуючи клюби професіоналістів і бизнесменів, він зволив забути про нереєстровані, фактично, клюби наших дорогих пань-пирожниць... Хоч індустрія, яку вони розбудували в цій країні їхніми невтомними пальцями обмежується виключно до ліплення вареників, то фундаментів, що їх вони поклали під будову четвертої стіни не можна легковажити чи недооцінювати. Скільки святинь, народних домів, осередків молоді та інших культурних центрів стоїть сьогодні на цих ,,варенкових'' фундаментах, про це може скаже колись своє слово ненаписана досі історія ,,Четвертої стіни хати''.

Ікер

Д-р Юліян Мовчан

,,ЯПОНСЬКЕ ЧУДО''

(З подорожніх нотаток)

[2]

Дуже рідко можна побачити на вулиці дорослого японця, який би не був одягнений у випрасований костюм, переважно сірого кольору, білу або кольорову сорочку та краватку. Але справа не тільки в краватках та костюмах. Будучи любителями спорту, японці показують свою спортову ,,виправку'' також у практичному житті — своєю стрункою бадьорою поставою (не видно згорбатілих або сутулуватих людей) та своєю рівною та певною ходою.

Але ніякі костюми чи краватки не можуть зробити елеґантною ту особу, яка понад міру груба. В Японії такого типу людей не видно. Всі тут не худі й не гладкі, а такі, як повинно бути.

Це ж саме можна сказати і про жінок. Як правило, жінки тут ходять в спідницях, а не в штанах — зокрема, під час праці або в публічних місцях. Як нам казали, у штанах (включаючи сюди і дуже популярні тепер у світі джінси) ходять переважно жінки ,,другого сорту''.

Японські заробітки

Скільки ж японці заробляють? Невже вони дійсно аж такі багаті, що можуть ,,побивати'' на світових біржах навіть Америку (йдеться про високий курс їхньої єни)?

Звичайно, воно не є аж так рожево, як це на перший погляд може здаватися. Пересічно японець одержує на місяць від 100 до 200 тисяч єн, тобто в середньому 150,000 єн. У перекладі на теперішній курс американського доляра — це буде приблизно 833 доляри. Сума нібито не погана (пригадаймо, що, наприклад, в Індії пересічно кожен індієць — включаючи також дітей — одержує не більше 100 долярів на цілий рік!). Але ж ціни на продукти тут дуже високі. Сьогодні Токіо вважається найдорожчим містом світу щодо життьового прожитку. Наприклад, ціна сніданку тут коштує 1,000-1,500 єн, сукні — від 20 до 30 тисяч єн і т.д. Якщо б ви пішли на одну з головніших вулиць у Токіо і там в одному з кращих ресторанів замовили собі ,,добрий стейк'' (плюс до нього відповідні приправи), то будьте приготовані, що за таку ,,приємність'' ви повинні б заплатити від 20 до 30 долярів!

Японська гостинність

Було б несправедливо, пишучи про ,,японські справи'', не згадати про непідроблену, щиру й природну японську гостинність.

Коли прибувши з літака, група американських лікарів (в тому числі автор цих рядків) наблизилися до входу найбільшого в Токіо, і, мабуть, одного з найбільших у світі готелю ,,Отані'', по обох боках входу нас зустріло з-понад двох десятків працівників готелю з квітами в руках, які прийшли нас зустрічати і вітати. Нас — звичайних лікарів, а не якихось там високих дипломатів і тому подібне.

Або ще. Коли я вийшов з готелю і пішов у напрямку відомої на цілу Японію Гімзу (найбільший торговельний центр Токіо — щось подібне до нюйоркського Таймс Скверу або Бродвею), раптом почав падати дощ. Дощ невеликий і без жадної загрози, що доведеться наскрізь промокнути, тим більше, що довелося йти переважно під стіною. Та не зважаючи на це, кілька японців, йдучи в тому самому напрямку, що і я, запропонували мені свої послуги — йти під покривалом їхніх парасоль. Спочатку я з подякою відмовлявся, але коли один молодий чоловік подвійно й потрійно запропонував свою парасолю, я погодився і так він мене провів аж до Гімзи — дарма, що правдоподібно він не мав сюди йти, бо, відпровадивши мене до крамниці Міщібуші, він повернувся й пішов назад. Подібних прикладів можна б навести більше.

Правдоподібно гостинність японців у якійсь мірі пов'язана з відносно дуже низьким відсотком злочинности у Японії, бо, з одного боку, бажання зробити людині будь-яку приємність, а — з другого, зробити злочин — явища цілком протилежні. Нам сказали, що згідно статистичних даних, лише за один місяць у Ню Йорку трапляється більше злочинів ніж за цілий рік у Токіо. Зокрема, якщо йдеться про вбивство. Наприклад, їдучи з аеродрому до Токіо 4-го жовтня, при в'їзді до міста на стовпі великими освітленими літерами подавалося, скільки минулого дня відбулося вбивств у Токіо. Відповідь була — 0, з чого виходило, що минулого дня, тобто 3-го жовтня, не було жадного вбивства в Токіо. Чи є такий день у Ню Йорку, щоб тут не сталося жадного вбивства (хоча Токіо за кількістю населення більше від Ню Йорку).

Нам сказали, що одна з причин, чому в Японії трапляється відносно небагато вбивств є та, що принайменше 85 відсотків злочинів скорше чи пізніше викриваються (видно, що тут поліційні органи добре працюють). До того — і це, може, найголовніше, в той час, коли в ЗСА з десяти визнаних винних тільки один іде до тюрми, в Японії із десяти визнаних винними шістьох іде до тюрми. Тому, як бачимо, в Японії перед тим, як якась схильна до злочинів особа задумує здійснити свій злочинний намір, вона, мабуть, повинна двічі або тричі подумати, чи варто йти на таке ризиковане ,,діло''...

У чому ж секрет японського ,,чуда''?

У чому ж секрет або причина японського ,,чуда'', про що була мова на початку цієї статті?

Не збираючись бути фахівцем японських справ, як також не претендуючи подати повну відповідь на це будь-що дуже цікаве й важливе питання, все ж таки зазначу, що одні з найголовніших причин японського успіху в післявоєнний період є такі:

Висока продуктивність японського робітника. Мабуть, добре усвідомляючи, що єдиний вихід, аби успішно провадити економічне змагання на світових ринках — це виробити продукт, який був би не тільки гіршим від інших, але і дешевшим, японські продуценти роблять все можливе аби вартість і якість їхніх товарів була дорожчою і не дешевшою ніж товари випродуковані в інших країнах.

Застосування наймодернішої техніки в японській промисловості. Як відомо, історично японська індустрія з причин, про які не будемо тут зупинятися, почала розвиватися значно пізніше від індустрії інших народів — у тому числі і ЗСА. Додатнім явищем у цьому було те, що індустріялізуючи країну, японці зразу почали застосовувати в себе наймодерніші і тому найбільше продуктивні засоби виробництва, в той час, як інші країни й далі продовжували застосовувати вже трохи застарілі засоби — яскравим прикладом цього може бути процес виробництва сталі в ЗСА та Японії.

Немає більше ,,проблеми війни'' для Японії. Замість того, щоб вкладати мільярди долярів грошей на підготову до війни, як це роблять, наприклад, ЗСА, японці після закінчення Другої світової війни, навпаки, майже всі свої фінансові ресурси використовують на цивільні потреби, зокрема, на удосконалення машин, за допомогою яких за меншу ціну вони можуть випродукувати більше і дешевші товари. Для порівняння нагадаємо, що в той час, коли воєнний бюджет ЗСА перевищував 100 мільярдів долярів японський воєнний бюджет на протязі останніх кількох років виносив лише кілька мільярдів річно.

[Кінець]

СОЮЗОВЦІ! РОЗПОЧИНАЄМО ЮВІЛЕЙНУ КАМПАНІЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ З НАГОДИ ЙОГО 85-РІЧЧЯ. ЇЇ МЕТОЮ Є ПРИДБАТИ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ 5,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ! ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЕ ВЕЛИКЕ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

В. Луців концертує в Канаді

Володимир Луців

Едмонтон, Альта. — Володимир Луців, відомий український соліст-бандурист, який ще осінню минулого року відбув турне по українських центрах ЗСА з ансамблями „Гомін" і „Орлик" з Англії, концертує під цю пору в західній Канаді.

У суботу і неділю, 3-4-го лютого, В. Луців виступав з концертами в Едмонтоні, найбільша заля якого, Джубілі Авдіторіюм, була вщерть заповнена 3,000-ою публікою обидва вечори. У п'ятницю і суботу, 9-10-го лютого, В. Луців виступав разом з танцювальним ансамблем „Черемош" у Калгарі і Банфі. Під час побуту в Едмонтоні соліст виступав на місцевому радіо сітки СіБіСі та на телевізійній станції, виконуючи українські думи й пісні та даючи відповідні пояснення про бандуру та українське мистецтво взагалі.

В неділю, 18-го лютого, В. Луців виступить з концертом у Ванкувері, а в неділю, 25-го лютого — в Саскатуні.

70-ий Відділ УНС відзначив довголітніх членів

На річних зборах 70-го Відділу УНСоюзу — Товариства „Поступовий Клюб" в Джерзі Сиrі, які відбулися 4-го лютого ц. р. в приміщенні місцевого УНДому, довголітні члени УНСоюзу і цього Відділу Іван Сеньковський, Павло Тхір, Стефан Ляшок, Павло Чайка та Анна Рипка одержали почесні грамоти за 50 і більше років членства. Зібрані на цих зборах члени 70-го Відділу висловили признання членам Уряду цього Відділу за їхню працю у звітовому році та перевибрали одноголосно цей Уряд на черговий рік у такому складі: Степан Білик — предсідник, Григорій Бура — заступник предсідника, Микола Шеремета — секретар, Ірена Шеремета — заступниця секретаря, Контрольна комісія — Константин Северин (голова), Михайло Пилипчак і Микола Матейко.

Збори Відділу відкрив предсідник Степан Білик, закликаючи приявних вшанувати однохвилинною мовчанкою покійних членів Відділу. Опісля обрано президію зборів: Михайло Пилипчак — голова, а Константин Северин — секретар. Протокол з попередніх зборів відчитав секретар К. Северин і його апробовано одноголосно без жадних змін. Звіти з праці Відділу за 1978-ий рік подали: предсідник Степан Білик та секретар Микола Шеремета, який, між іншим, згадав, що він приєднав у звітовому році 16 нових членів та зібрав від членів 10,792.90 вкладок до УНСоюзу і 229.63 дол. до Відділу.

Члени Контрольної комісії М. Пилипчак і К. Северин представили звіт з перевірки діловодства Відділу та запропонували уділити уступаючому Урядові абсолюторію, після чого члени Відділу висловились з признанням про працю урядовців і перебрали їх усіх до складу Уряду на черговий рік.

Головний секретар УНСоюзу Володимир Сохан привітав від Головного Екзекутивного Комітету приявних довголітніх членів, відзначених почесними грамотами, та висловив признання урядовцям Відділу, а зокрема секретареві Миколі Шереметі за прикладно виконану працю секретаря і за приєднання для Відділу і УНСоюзу 16 нових членів. Після цього у своєму слові головний секретар подав короткий огляд праці та стану УНСоюзу і закликав членів Відділу включитися до так важливої всесторонньої праці УНСоюзу.

Збори закрив предсідник Відділу Степан Білик і запросив приявних на перекуску, при якій ще довго всі учасники зборів вели розмови про союзові та громадські справи.

ПРОПАМ'ЯТНІ СХОДИНИ НА ПОШАНУ СЛ. П. ОКСАНИ ҐЕНҐАЛО

Управа 20-го Відділу Українського Золотого Хреста

подає до відома Українській Громаді, що з нагоди перших роковин смерти

сл. п.

ОКСАНИ ҐЕНҐАЛО

дня 25-го лютого 1979 р., о год. 12-ій дня

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в церкві Христа Царя у Філядельфії, Па.

(17-та і Кейюга вул.)

Після Богослужби відбудуться

ПРОПАМ'ЯТНІ СХОДИНИ

на пошану Покійної в парафіяльній залі. Будемо щиро вітати ВШ. Громадян на цих Жалобних Сходинах.

20-ий Відділ УЗХ

ВСЕВОЛОД РОВЕНЕЦЬ

нар. 11-го червня 1929 року, упокоївся в Бозі 23-го січня 1979 р., на 49-му році життя.

ПОХОРОН відбувся 26-го січня 1979 р. з української православної катедри св. Володимира в Чікаґо, Ілл. на Елмвуд Семетери, Рівер Ґров, Ілл.

У глибокому смутку:
мама — ТЕОДОРА СТЕФАНОВИЧ
вітчим — ВОЛОДИМИР СТЕФАНОВИЧ
сестра — ЛІДІЯ (ВАСИЛЬ) ЗАРИЦЬКИЙ
сестрінок — ЮРКО ЗАРИЦЬКИЙ
сестрінка — ОРИСЯ ЗАРИЦЬКА

З жалем повідомляємо, що 8-го лютого ц. р. упокоїлась в Бозі, на 71-му році життя

сл. п.

Інж. ІРИНА ШОХ

кол. член Головної Управи Союзу Українок в Галичині, активний член Української Громади в ЗСА, член Головного Секретаріяту Українського Демократичного Руху і його фінансовий референт.

ПАНАХИДА з численною участю Приятелів Покійної відбулась 9-го лютого в Ню Йорку, а ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в українській католицькій церкві св. Юра і на українському православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. 10-го лютого 1979 р.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Головний Секретаріят УДР

Замість квітів на могилу, просимо складати пожертви на потреби УДР:
Ukrainian Orthodox Federal Credit Union, Acct. No. 1230
304 East 9th Street, New York, N.Y. 10003

КОМУНІКАТ

З глибоким жалем подаю до відома всім колишнім воякам Української Національної Армії, що в четвер, 15-го лютого 1979-го року, о годині 11:15 рано в шпиталі в місті Трентоні, в стейті Ню Джерзі, помер наш Головний Командир Української Національної Армії, Генерального Штабу генерал полковник Павло Шандрук.

Підполк. Михайло Ліщинський
старшина для справ
Української Національної Армії

Вшановуючи світлу пам'ять Членів ОУН — Бійців УПА

Евфрозини Піцик і Андрія Мицн

складаємо 35.00 долярів на Видавничий Фонд Альманаха Української Повстанської Армії.

Зюна і Влодко МАРТИНЦІ

Ірвінґтон, Н. Дж.

Карпатський Союз

повідомляє про невіджалувану смерть свого Заступника Голови

бл. п.

Д-ра ПЕТРА ІГНАТА

який помер у шпиталі в Пассейку, Н. Дж. 13-го лютого 1979 року.

Замість квітів, просимо посилати пожертви на видавничий Фонд Карпатського Союзу.

УПРАВА І ЧЛЕНСТВО

ВШ. Дружині і Синові Покійного складаємо глибокі співчуття.

Головна Управа Братства кол. Вояків 1-ої Української Дивізії Української Національної Армії

ділиться сумною вісткою із Громадянством, що дня 15-го лютого 1979 р., відійшов у Вічність, Командир 1-ої Української Національної Армії, Штабовий Старшина та Командир 3-ої Залізної Дивізії Української Народньої Республіки, відзначений найвищими відзнаками УНР та чужинецькими державами

сл. п. Ген.-Штабу Генерал Полковник

ПАВЛО ШАНДРУК

ПАНАХИДА відслужиться в неділю, 18-го лютого 1979 р., о год. 5-ій по пол. у похоронному заведенні Кошека, 990 С. Брод вул., Трентон, Н. Дж.

ПОХОРОН відбудеться в понеділок, 19-го лютого 1979 р. із похоронного заведення о год. 8:30 ранку, до Церкви-Пам'ятника (10-та год. ранку), а відтак на цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вельмишановній Дружині та Рідні складаємо глибокі співчуття.

ЧИЯ ВИНА?...

(Закінчення зі стор. 2)

щасливе життя'' способом Потьомкіна, вельможі цариці Катерини.

Деяким закордонним журналістам, що не вірили пропаганді про ,,благоденствіє'' України під режимом червоної зірки, удалося побачити спустошення, яке учинив голод 1933 року в Україні. Американець А. Г. Чемберлін назвав голод в Україні, який Москва створила безоглядними реквізиціями 1932-1933 року, ,,політичним голодом'' (political famine). Див. ,,The Ukraine a Submerged Nation. Ню Йорк, 1944 рік.)

З приводу фільму ,,Голокост'' у Німеччині розвинулася широка дискусія. Одні казали, що не слід ,,роз'ятрувати давні рани''. Мовляв, Західня Німеччина заплатила за злочини режиму Гітлера більйони марок жидам в різних країнах і зокрема урядові Ізраїля... Дивний аргумент: чи життя людини можна оцінити будь-якою сумою грошей, чи воно пролажне, як кожний товар у крамниці?

Інші висловили переконання, що опис ,,остаточного вирішення жидівського питання'', показане хоч і з різними дефектами в фільмі ,,Голокост'', дав нагоду німецьким глядачам, зокрема молоді, матеріял для думання про причини й наслідки народовбивства.

На мою думку, учасники дискусії на німецькому телебаченні мали правду, коли казали, що ідеологічний грунт для народовбивства створився також через нерішучість духовенства — католицького й протестанського — у ставленні до злочинів Гітлерового режиму. Церковні гієрархи в Німеччині знали, що Гітлерова партія збиралася знищити християнську релігію й церкву, називаючи християнство ,,жидівською сектою''. Але гієрархія католицька й протестанська манила себе надією дійти до якогось співжиття (Modus vivendi) зі смертельним ворогом.

Режим Леніна, що був для Гітлера політичним зразком, відкинув усякі правила етики в суспільному житті. Те є моральне, що веде до зміцнення влади пролетаріяту (диктатури компартії), — так учив Ленін своїх партійців. Цю бездушність, байдужість, погорду до людського життя бачимо в діяльності большевицького режиму від 1917 року й досі.

В ,,Синайських Заповідях'', що забороняють убивство, злодійство та всякі інші неморальні вчинки, Ленін і його партійці вбачають небезпеку для свого режиму. Наслідки такої ,,філософії'' побачив відразу Павло Тичина в перших роках комуністичної диктатури:

,,Здається, людське серце страшенно обідніло, — писав поет. Тичина мабуть згадував слова Тараса Шевченка, що засуджував жорстоких людей: ,,Схаменіться, будьте люди!''

Головний предсідник УНСоюзу д-р І. Флис — гостем українців у Лос Анджелесі

Українська громада в Лос Анджелесі щиро зустріла головного предсідника УНСоюзу д-ра Івана Флиса, який завітав до нас на запрошення Відділу УККА, щоби спільно вшанувати 61-шу річницю проголошення відновлення української Державности та 60-ту річницю злучення українських земель в одну Соборну Українську Державу.

У неділю, 21-го січня ц. р., у просторій авдиторії українського Культурного Осередку відбувся величавий концерт та обід. За почесним столом, у товаристві предсідників та чільних провідників української громади Лос Анджелесу сидів д-р І. Флис.

Щиро і тепло рясними оплесками привітали присутні святочне переконливе слово, яке д-р Іван Флис виголосив речево, наголосивши те, що зветься необхідною активністю кожної та кожного українки та українця, як передумову для осягнення нашої спільної мети — великих ідеалів січня, вільної та незалежної Української Держави. Гарна українська вимова, переконливість, скромність та щирість, від перших хвилин зустрічі з головним предсідником полонили усіх присутніх.

Гість уважливо стежив та знайомився із життям нашої громади та з неприхованим великим зацікавленням слухав пісень, що їх виконував наш хор ,,Кобзар'' під кермою маестра Володимира Божика, слухав наших солістів, музик та декляматорів.

На другий день у понеділок, вранці біля міського ратуша в Лос Анджелесі відбулась урочиста хвилина прочитання Проклямації посадника міста та резолюції Міської Ради, в яких було проголошення ,,Українського Дня". А згодом, на тлі синього південнокаліфорнійського небозводу гордо і урочисто повівав блакитно-жовтий прапор України. Опісля під час сесії Міської Ради, головного предсідника прийняли і привітали члени міського уряду. З грудей присутніх спонтанно і грімко понеслось ,,Ще не вмерла Україна'', і покотилось луною понад південнокаліфорнійським метрополісом. За декілька хвилин д-р Іван Флис проголошував слова української правди, слова зі сторінок української історії-Буття. Цим разом він англійською мовою розповідав про здобутки Січня та про ті змагання, що у боротьбі за них, невпинно вели й ведуть українські покоління в ім'я волі народів і людини.

Опісля відбулася сесія Міської Ради, під час якої привітали головного предсідника. Подякувавши Раді за привітання д-р Іван Флис ще раз підкреслив велике значення Актів Січня, яких береже український народ та возвеличує кожного року. Від імени української спільноти він подякував членам Міської Ради і посадникові міста за увагу та прихильність до наших Січневих Роковин. У ці хвилини ми були в духовому піднесенні і раділи, що в особі головного предсідника УНСоюзу цієї братньої забезпеченевої установи ми маємо також і мудрого речника українських національних інтересів серед неукраїнського оточення.

Товариська зустріч, ініціятором якої був інж. Августин Рудник, голова 257-го Відділу УНС відбулася цього ж дня у вечірніх годинах в однім із наших ресторанів, учасниками якої були визначні діячі громади та почесні гості. Під час вечері дружньо та невимушено ми обмінювались з дорогим гостем думками та порадами, цим разом зверненими на справи УНСоюзу — нашої фінансово-національної твердині у ЗСА. Не диво, що темою у цей вечір був УНСоюз, бож усі присутні на зустрічі — це члени цієї установи.

Головний предсідник, коротко висловлюючись цікавими та багатими своїм змістом реченнями, поінформував нас про сьогоднішній стан Союзу, про працю його новообраного уряду та підкреслив потребу збільшення його рядів новим членством.

Немає сумніву, що кожен і кожна з нас, хто слухав слів заклику головного предсідника, зробив у своїй душі обітницю: стати більше активними та допомогти Союзові у придбанні нових членів, тому що Український Народний Союз не лише сповняє успішне завдання давати своїм членам по дешевих цінах корисні забезпеченеві грамоти, але асигнує поважні суми грошей на громадські, культурні, наукові та національні потреби, діє як речник української спільноти та боронить, як на це зайде потреба, українських інтересів та українського імени.

Дружню зустріч за вечерею закінчено проголошенням та відспіванням д-рові Іванові Флисові многоліттєвія та висловленням побажань знову скоро зустрінутись.

Ми вітали головного предсідника д-ра Івана Флиса — дорогого нам і рідного гостя, та з ним ми також вітали новообраних членів Уряду як рівнож й увесь Союз — твердиню і гордість українців ЗСА та всіх нас у вільнім світі й в Україні — уярмленій, але нескореній.

Святополк Шумський

Головний предсідник під час перебування в Лов Анджелесі. На фото [зліва]: головний предсідник д-р Іван Флис, п-і Романа Рудник, Святополк Шумський, керівник радіопрограми ,,Пісня України" і голова Контрольної Комісії УНСоюзу, 257-го Відділу в Лос Анджелесі

[Світлив С. Шумський]

Головний предсідник під час перебування в Лос Анджелесі. На фото [зліва]: Петро Сальчак, секретар 257-го Відділу УНСоюзу, акторка і співкерівник радіопрограми ,,Пісня України'', головний предсідник д-р Іван Флис, Романа Рудник, д-р Олег Снилик.

[Світлив С. Шумський]

ВІДБУДЕТЬСЯ ДОПОВІДЬ Д-РА З. НИЖАНКІВСЬКОГО

Ню Йорк, Н. Й. — Стараннями Правничої Комісії Історично-Філософічної Секції Наукового Товариства ім. Шевченка та Українського Товариства Правників у ЗСА, у середу, 21-го лютого ц. р., від год. 6-ої до 8:30 вечора, тут у великій залі Пластового Дому при 144 Друга евеню, відбудеться доповідь д-ра Зенона Нижанківського на тему: ,,Зі споминів оборонця перед американськими судами в Німеччині. — В 30-річчя ДіПі Акту з 1948 року".

ВАКАЦІЙНИЙ КУРС УКУ В РИМІ

Рим (Б. Л.). — X Вакаційний Курс на Українському Католицькому Університеті в Римі відбудеться від 14-го червня до 15-го липня 1979 року. Рамова тема Курсу: ,,Україна в XX ст." Викладатимуть: д-р К. Біда — ,, Українські клясики XX ст.", проф. Р. Жук — ,,Стилістичні напрямки в українській архітектурі XX ст.", д-р Т. Кіс — ,,Марксизм з погляду християнства", д-р В. Лев — ,,Ренесанс української літературної мови в XX ст.", д-р В. Ленцик — ,,Українська Церква в XX ст.", о. д-р І. Нагаєвський — ,,Історія України XX ст.", д-р Л. Рудницький — ,,Релігійні мотиви в сучасній українській літературі". Крім того о. д-р І. Гриньох буде вести літургічно-богословський семінар, о. д-р І. Музичка філософічний семінар, а д-р Б. Лончина початковий курс італійської мови.

Ближчі інформації про Курс дає проф. В. Лев, 95-26 92 nd St., Ozone Park, N. Y. 11416.

ПРЕМ'ЄРА П'ЄСИ ,,ДВАНАДЦЯТЬ МІСЯЦІВ" У НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Цієї неділі, 18-го лютого, ,,Студія Мистецького Слова" Лідії Крушельницької ставить п'єсу-казку ,,Дванадцять місяців" С. Маршака, що її на українську мову переклала Наталя Забіла. Вистава відбудеться у ,,Фешен Інститут оф Технолоджі" при 227 Захід 27 вул. в Ню Йорку о год. 2:30 по пол. Постава — Лідії Крушельницької; музика — Ігоря Соневицького; хореографія — Ольги Ковальчук-Івасівки; оформлення сцени — Тараса Гірняка і Андрія Костіва; костюми — Марійки Шуст; освітлення — Юрка Гречила; інспектор сцени — Володимир Папуга. Ролі в цій п'єсі виконують 35 дітей і старших учнів ,,Студії Мистецького Слова". Квитки можна набути в крамницях ,,Арка" і ,,Еко" та при касі.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УНСоюзу!

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.